

DISKUTERA & ARGUMENTERA

ÖVNING 5 MANLIGT & KVINNLIGT

TID: 30-40 MINUTER

NÄR: EFTERARBETE KOPPLAT TILL AKTIVITET
(GÅR ÄVEN ATT ANVÄNDA SOM
FÖRBEREDELSE INFÖR AKTIVITET)

I den här övningen får eleverna fundera kring könsroller kopplat till yrken. Det kan vara bra att vänta med att gå igenom övningens syfte med eleverna tills efter att ni läst nedanstående gåta.

PASSAR EXEMPELVIS ATT GÖRAS I SAMBAND

MED: studiebesök, prao, jobbskuggning, en gymnasie-mässa, en framtidsvecka/framtidsmässa, en arbetsmarknadsmässa, besök på yrkestävlingar.

KOPPLING TILL KURSPLAN

ÄMNETS SYFTE

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur historiska berättelser används i samhället och i vardagslivet. Därigenom ska eleverna få olika perspektiv på sina egna och andras identiteter, värderingar och föreställningar.

CENTRALT INNEHÅLL

Arbetsmarknadens och arbetslivets förändringar och villkor, till exempel arbetsmiljö och arbetsrätt. Utbildningsvägar, yrkesval och entreprenörskap i ett globalt samhälle. Några orsaker till individens val av yrke och till löneskillnader.

Olika slags medier, deras uppbyggnad och innehåll, till exempel en dagstidnings olika delar. Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet.

Hur kulturella föreställningar om teknik påverkar kvinnors och mäns yrkesval och teknikanvändning.

Människans sexualitet och reproduktion samt frågor om identitet, jämställdhet, relationer, kärlek och ansvar. Metoder för att förebygga sexuellt överförbara sjukdomar och oönskade graviditeter på individnivå, på global nivå och i ett historiskt perspektiv.

GENOMFÖRANDE

Börja med att be eleverna att lösa nedanstående gåta.

En pappa och hans son skulle en solig vårdag ut på en bilutflykt. När de kört ungefär halvvägs råkar de ut för en fruktansvärd bilolycka och pappan dör tragiskt nog direkt. Pojken däremot blir upphämtad av en ambulans och blir körd till sjukhuset. Pojken är riktigt illa däran och väl på sjukhuset bestämmer man sig för att operera pojken. Han förs in på operationsbordet. Kirurgen får syn på pojken och utbrister; "det där är ju min son!"

Fråga eleverna hur detta går ihop. Vem är kirurgen? (mamman)

Fråga sedan eleverna hur de kom fram till svaret. Berätta att många gånger när folk hör berättelsen dyker det upp svar som plastpappan, styvpappan, pappan dog aldrig eller föräldrarna är homosexuella. Dessa svar är vanliga då yrket kirurg oftast förknippas med en man.

Fortsätt sedan diskussionen i helklass eller i mindre grupper. Här följer några frågor att använda som diskussionsunderlag. Skriv gärna ner klassens kommentarer på tavlan. Det kan också vara bra att tillsammans i klassen gå igenom vad en egenskap är. Ge gärna eleverna listan med egenskaper från övning 1 inom detta tema ifall de behöver något att utgå ifrån. Det kan också vara bra att poängtera att de fem första frågorna inte behöver handla om vad de själva tycker utan snarare hur de upplever att samhället ser på det.

- Kan ni komma på fler yrken som förknippas med män?
- Kan ni komma på yrken som förknippas med kvinnor?
- Finns det skillnader i hur människor i samhället ser på en kille som arbetar med något som anses vara ett kvinnligt yrke jämfört med hur människor i samhället ser på en tjej som arbetar med något som anses vara ett manligt yrke? Hur ser i så fall dessa skillnader ut?
- Vilka egenskaper används oftast för tjejer?
- Vilka egenskaper används oftast för killar? (När ni listar egenskaperna är ett tips att börja i det allmänna och sedan glida över i det personliga. Om ödmjuk exempelvis listas som en kvinnlig egenskap kan ni sedan tillsammans diskutera vidare kring om inte killar ödmjuka?)
- Hur tror ni sociala medier påverkar oss vad gäller vad vi uppfattar som manligt respektive kvinnligt?
- Hur tror ni det kommer sig att vi delar upp vissa yrken i typiska tjej- respektive killyrken?
- Tror ni att vi kommer tänka likadant om yrkena om femtio år? Det vill säga kommer vi fortfarande dela in vissa yrken i typiska tjej- respektive killyrken?
- Hur kan vi förändra den förutfattade bilden av vissa yrken?
- Kan andras bild av ett yrke hindra dig i ditt val av yrke? Varför/varför inte?
- När ni besökte (fyll i med den aktivitet klassen deltagit i) hur upplevde ni då könsfördelningen kopplat till yrken? Var det främst tjejer som representerade de yrken som kopplas till kvinnor och var det främst killar som representerade de yrken som kopplas till män? Hur tänker ni kring detta?

Ett tips är att titta på Skolverkets hemsida där ni hittar den senaste statistiken gällande antal sökande till de olika programmen. Här finns också en fördelning av manliga och kvinnliga sökande till de olika gymnasieprogrammen. Detta kan vara intressant statistik att lyfta för gruppen när ni diskuterar just yrken förknippade med män respektive kvinnor. Hur ser det faktiskt ut idag?